

Naslov — Address:
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
(Tel. Henderson 3899)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Dvajset tisoč članov v J. S. K. Jednoti je lepo število, toda 25,000 bi se slišalo še lepše!

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1870. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

37 — ŠTEV. 37

CLEVELAND, O., WEDNESDAY, SEPTEMBER 10TH 1930 — SREDA, 10. SEPTEMBRA 1930

VOL. VI. — LETNIK VI.

RUSTVENE IN DRUGE SLOVENSKE VESTI

KRATEK TEDENSKI PREGLED

"Mala konvencija" zastopnikov klubov J. S. K. Jednote zborovala dne 12. in 13. septembra v Clevelandu, O. Na konvencijo pride 11 delegatov-sportnikov in glavni predstavnik J. S. K. Jednote, sobrat M. Kolar, športni komisar Zbašnik. Konvencije se vedela udeležil tudi sobrat M. Kolar, športni komisar United Mine Workers Journal.

HENRY FORD, ki se je preden teneden podal na šesttedensko turo v Evropo, je pred odhodom odgovoril na vprašanja časniških poročevalcev, kaj misli o delavskem in trgovskem položaju v deželi, da se je Zedinjenim državam zopet začelo vračati zdravje. Dežela je bila zelo bolna in bolezen je bila na vrhuncu pred enim mesecem. Zdaj se je začelo obračati na boljše, toda do polnega okrevarjanja je še daleč, ker je tudi razvoj bolezni trajal dolgo. Dobra stran situacije je, po njegovem mnenju, da danes vsak misli, medtem, ko je prej večina le spekulirala. Spekulacije in pionomi na borzi so največ krivi sedanje depresije.

PREDSEDNIK HOOVER bo dne 6. oktobra v Bostonu govoril pred zborovalci American Federation of Labor in pozneje pred American Legion. Kmalu nato se bo podal na obisk Cube, Haiti in republike Santo Domingo.

ZA PROHIBICIJSKE administratorje 34 prohibicijskih distriktov je prohibicijski komisar Amos W. W. Woodcock v Washingtonu otvoril šolo. Glavnini namen šole je baje prepričati prohibicijske distriktne administratorje, da so pravice državljanov večje važnosti kot pa pregrehe butlegerjev.

PREKO ATLANTIKA iz Pariza v New York sta v nepretrganem poletu dospela francoska letalca Dieudonne Coste in Maurice Bellonte. Razdalja 3,275 milj sta premerila v 37 urah in 18 minutah. Ko sta 2. septembra proti večeru francoska letalca pristala na letalem polju v New Yorku, ju je ogromna množica ljudstva navdušeno pozdravila. Pozdravil ju je in jima častil tudi ameriški zračni sokol Charles A. Lindbergh.

Prvi, ki je preletel Atlantik v nepretrganem poletu zazpada proti vzhodu in dospel točno na označeni cilj, to je iz New Yorka v Pariz, je bil leta 1927 letalski polkovnik Charles A. Lindbergh. Polet od vzhoda proti zapadu je neprimočno težji kot v nasprotni smeri, zato se do zadnjega časa ni še nikomur popolnoma posrečil, pač pa so tozadne poskusi zahtevali življenje osmih letalcev. Francoska sokola Coste in Bellonte sta prva v nepretrganem poletu brez nezgode premerila pot iz Pariza v New York. Iz New Yorka sta francoska letalca potelata v Dallas, Texas.

IZ FRANCIJE je bil izgnan William Randolph Hearst, izdajatelj in lastnik mnogih ameriških listov. Iz Pariza je odšel eno uro potem, ko mu je policijski uradnik izročil izgonilne listine, dasi mu je bilo dovoljeno štiri dni časa v to svrhu. Odpeljal se je v London. Francoska vlada je storila ta korak, ker je Hearst svoječasno dobil kopijo tajne mornariške in vojaške pogodbe med Francijo in

Francijo. (Dalej na 2. strani)

MANJ PRISELJENCEV

V fiskalnem letu, ki je končalo dne 30. junija 1930, je bilo 446,214 inozemcev pripuščenih v Združene Države. Od teh je bilo 241,700 priseljencev in 204,514 ne-priseljencev (inozemcev pripuščenih začasno, tukaj na stanjenih inozemcev, vračajočih se od začasnega obiska itd.). Tako je bilo 272,425 inozemcev, tako da je leto končalo s prebitkom inozemskega prebivalstva od 173,789. Leto poprej je ta prebitek znašal 226,800.

Število pripuščenih priseljencev je padlo od 279,678 na 241,700. To je primanjkljaj od 13.6% nasproti predhodnemu letu.

Vsled nove kvote (po narodnem izviru) je padla imigracija zlasti iz skandinavskih dežel in iz Nemčije, dočim je nastala imigracija iz Angleške. Padla je znatno tudi imigracija iz Kanade, zlasti pa ona iz Meksika. (od 40,154 na 12,703). To pomenja, da imigracija iz Meksika ni nikak problem več.

Od splošnega števila vseh pripuščenih inozemcev je 31.7% prišlo pod kvoto, 22.2% je bilo priseljencev na povratku, 15.9% je bilo potnikov na začasni obisk, 14.1% je bilo priseljencev iz dežel, ki nimajo kvote, 7.2% je bilo priseljencev izven kvote kvotnih dežel (žen, soprogov in otrok ameriških državljanov) in 6.3% je bilo potnikov na prehodu čez Združene Države v druge dežele. Ostalih 2.6% je zapadlo diplomatične in konzularne nastavljence tujih držav, diplomati, duhovnikov in vseucičnih profesorjev in družin.

Število vseh kvotnih priseljencev po novem zakonu znaša 153,714. Od teh je prišlo le 141,497. FLIS.

Drage vojne

Neki statistik ameriških vojnih veteranov je izračunil, da bo ameriška vlada še leta 2033 izplačala zadnjo vojaško penzionjo, pod pogojem, da v tem času ne-bomo imeli nobene nove vojne.

KRI JE TEKLA!

Ameriški lisiči poročajo, da je bila dne 6. septembra v Trstu zaključena sodniška obravnavna proti 18 Slovencem in Hrvatom, ki so obdolženi umorov, zarote in nameravanega atentata na Mussoliniho. Štirje, namreč Franc Marušič, Zvonimir Miloš, Ferdinand Bidovec in Alojzij Valenčič, so bili obsojeni na smrt in nekaj ur pozneje ustreljeni. Dva izmed obožencev sta bila oproščena, dvanajst pa jih je bilo obsojenih na zaporne kazni od dveh do 30 let. Sodisce je obstajalo iz šestih častnikov.

Kečko so bili oboženci reskrivki kaznjivih dejanj in koliko je težko reči, toda znano je, da je pod fašistično strahovlado že zločin se priznavati za Slovenca. Slovencem in Hrvatom, ki so prišli pod italijansko oblast, se hujše godi kot se je kdaj godilo našim jugoslovenskim bratom na Balkanu.

Toda, "vsak pes ima svoj dan," kot pravi znani ameriški pugovor. Maščevana je bila Alzacija-Lorena, maščevana je bila Poljska, maščevana je bila slovanska raja na Balkanu, in nedvomno bo prišel dan, ki bo prinesel rešitev tudi našim zasluženim bratom v Julijski Krajini, ko bo Soča vstopila zemlji lačne tujce na dno razpenjenih valov, kot je dejal pesnik Gregorčič.

REPUBLIKA PERU

Nedavno so poročali listi, da vojaška revolta napravila konec diktatorstvu Avgusta B. Leguia, predsednika republike Peru in da ostane provizorična vojaška vlada na krmilu do volitev.

Ne bo odveč, če se pri tej priliki citatelji nekolič seznamijo s to južnoameriško republiko.

Dežela se razteza ob Pacifiku in meji na republike Colombia, Ecuador, Brazil, Bolivia in Chile. Brez spornega ozemlja, ki si ga lastijo Peru, Ecuador in Colombia, znaša površina republike Peru 532,047 kvadratnih milij, torej je prilično dvakrat takoj velika kot naša država Texas, ali več kot petkrat tako velika kot Jugoslavija.

Prebivalstvo ima republiku Peru nekaj nad pet in pol milijona, nevestišči mnoge necivilizirane indijanske robove; koliko je teh Indijancev se niti približno ne ve.

Republika Peru je v splošnem visoka planota, katero preprezajajo tri gorske verige visokih Andov. Ob pacifičnem obrežju se vleče dolg, ozek pas suhega ozemlja. Vzhodno od Andov je mnogo gozdov. Podnebje je v splošnem zdravo in baš prav gorko. Seveda je velika razlika v gorskot v nizkih dolinah, na visokih planotah in na gorah, katerih nekateri kipe več kot 20,000 čevljev visoko. Največja južnoameriška reka, Amazon, izvira iz jezera Lauricocha v Peru, toda dokler ne doseže meje Brazilije, se ne imenuje Amazon, ampak Maranon.

Glavni pridelki republike Peru so: bombaž, sladkor, kava, kakav, tobak in riž. V gorskih krajih uspevajo tudi vsi pridelki zmersno gorskih krajev. Mnogo volne dajejo čredne ovac, alpak in lam. Rudniki se pridobi letno za 53 milijonov dolarjev: od tega odpade skoro polovica na petrolej in eno četrtino na baker. Pridobiva se tudi precej zlata, srebra, premoga, soli itd. Važno je tudi gnojilo "guano." Okrog 90% redke kovine vanadium ki jo rabi svetovni trg, se pridobiva v Peru. Glavni industrijski izdelki so: surov bombaž, volneno blago, moka, usnje, odeje, slamniki, olivno olje in olje z bombaževega semena, koka in distilirani likerji.

Republika Peru ima največ trgovine z Zedinjenimi državami; do nedavnega je dobivala polovico vsega importa iz Zedinjenih držav, in prodala tja nad eno tretjino svojega eksporta.

Gozdi dajejo mnogo lepega lesa za pohištvo in tudi precej gumija. Tam raste tudi "cinchona" drevje, iz katerega lubja se izdeluje znano zdravilo quinine.

V glavnem mestu Lima se nahaja najstarejša univerza na ameriškem kontinentu. Pred prihodom Špancev, ko so vladali Inki in njih predniki, je bila v deželi razvita visoka civilizacija. Španci so podjarmili deželo leta 1534, v letu 1821 pa so Peruvanci proglašili svojo neodvisnost in leta 1824 so bili Španci končno poraženi in so morali zapustiti deželo.

Brez križišč

Republika Cuba je dolg otok, ki se nahaja južno od Floride. Skoro preko cele dolžine bo v kratkem izgotovljena dobra avtomobilска cesta, katere na vsej 700miljski dolžini ne bodo križale železnice. Železniški tiri bodo napeljani pod cesto ali pa nad njo.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Leta 1922 je pridrvelo v dveh avtomobilih devet banditov k poletni rezidenci milijonarja A. W. Cutten-a v Illinoisu. Premagali in zvezali so služabnike, Cuttena in njegovo ženo pa so z revolverji prisili, da sta se dala zapreti v zaduhlo varnostno shrambo v klet. Nato so pobrali, kar se jim je zdelo vredno, med tem da okoli 20 tisoč dolarjev zlatnine in več zabojev finih starih likerjev. Milijonar Cutten, ko je bil po več urah rešen iz svoje ječe v kleti, je bil tako razlučen nad takim postopanjem, da je sklenil, da ne odneha, dokler ne polovi vseh banditov in jih pošlje v ječo. Privatni in javni detektivi, konštablerji, šerifi in državni pravniksi so bili vedno zapovedeni. Polagoma so jih polovili in poslali v ječo osem; deveti pa je pred nedavnim sam prišel v urad državnega pravnikarja v Dupage countyju in se podal oblastim izjavu, da se je naveličal biti vedno zasedovan. Osemletni lov banditov je stal Cuttenu okrog \$20,000.

Nekje v državi Vermont je G. J. Packard pred več kot enim letom pokopal svojo ženo. Pred par tedni se je mož ponovno ozelenil in nekaj dni potem se je vrnila k njemu njegova prva žena. Reyez zdaj premišljuje, kdo je bil pokopan mesto njegove prve žene, in kaj naj zdaj počne z dvema ženama.

V Alabama je nedavno dr. T. H. Williams baš izvrševal nevarno operacijo na neki ženski, ko mu je nenadoma prišlo slabovo. Ozrl se je na tovariša-zdravnika in mu zaščetal, naj hitro nadaljuje z začetno operacijo, nakar se je zgrudil mrtev. Drugi zdravnik je uspešno zavrsil operacijo.

Na nekem Southwestern brzovlaku je petnajst potnikov naročilo zvezne postojanosti, da naj se vrnihl na nekaj dni potem se je vrnila nad novomeško topografijo, grmaditi črni oblaki, ki so obetači najslabše. Zalostne slutnje prebivalstva so se kaj hitro uresničile na grozen način. Po desetih minutah težko padajočih redkejših kapelj, se je vili močaril, vmes pa je takoj začela prevladovati gosta toča, ki je neusmiljeno klestila in uničevala. Ugonobila je vso jesensko letino, tako da vsega dneva počasi in ne more v kompeticijo z njimi, da bi bil deležen vsaj koščeka pisateljske slave. To ni enakopravnost, pa ni, naj reče kdo kar hoče. Šest večerov zaporedoma sem ugibal v "uredništvu št. 2" na kak način bi se vstavljal v bratovščino potopiscev, in šele šesti večer pri šesti časi sem prišel na rešilno misel in idejo.

Strahovito so prizadeti naslednji kraj: Št. Peter, Grčevje, Rupe, Črešnje, Razbore, Dolnji vrh, Gornje in Dolnje Toplice, Kronova, Št. Jernej, Mokro polje, Orehovica, Mihovec, Tolsti vrh, Vrhpolje in okoliška naselja.

Po desetiminutnem uničevalnem početju se je nevihta pretegnila preko Gorjancev v Belo Krajino, kjer je takisto spravila kmetovalce mnogih vasi ob ves jesenski pridelek. Toča se je nasula tako gosto, da so po krajini nudile sliko kakor pa prvem snegu. Ljudstvo je obupano in potrebljuje nujne pomoči.

Hudo neurje je nedavno divjalo nad Dravinsko dolino. Posebno je bila prizadeta občina Brezje, kjer so domala uničeni vsi mnogi obetajoči poljski pridelki. Posledice toče, ki se je vsala nad delom občine Pekel, na vse Brezje in dalje na kraje proti Trem kraljem in Klečam, so strašne in je prebivalstvo, ki živi večinoma od svoje zemlje, obupano. Lepi vrtovi so uničeni, njive so podobne strniščem. Vinogradi, ki jih je objela toča so popolnoma zbiti. Prej tako bogati trsi grozdov, kot že deserletja ne, zevajo zdaj prazni kakov po trgovati. Oklane jagode, ki niso popadale, že rjave in gnijajo. Zelo žalostna je slika tudi v Čretniku pri Jamšku, ki se mu je zapeljal celo del vinograda in dolina, potem ko ga je toča popolnoma oklestila.

Kesar pa ni pobila in uničila toča, to je pokončala in vzel voda; kajti po kratkem presledku ene ure je začelo nato v sredo po 17. deževati znova in je vlivalo celo noč med nepristanom bliskom in gromom, tako zelo, da je bilo drugi dan vse pod

Ali so že vsi vaši otroci vpisani v mladinski oddelek J. S. K. Jednote?

GLASOVI Z RODNE GRUDE

V nedeljo 17. avgusta malo pred polnočjo je izbruhnil ogenj v Goriči vasi pri Ribnici. Goreti je namreč začel skedenj posestnika Matije Nosana. V kratkem času so na kraj nesrečne prihite vsa gasilna društva iz ribniške doline. Da je bila nesreča še večja, se je vžgal tudi skedenj posestnika Lepolda Ilca. Gasilci so sicer požar omegli, toda gorečih skedenj niso mogli rešiti. Pogorelo je vse žito in seno, tako da oba posestnika trptita veliko škodo. Po vasi in okolici je nastalo zaradi požara veliko razburjanje, ker je bil to že drugi požar v enem mesecu in so pogoreli že štirje skedenji polni pridelkov. Oražniki vodijo preiskavo, ker se sumi, da začiga zločinska roka.

Na praznik Velikega Šmarja, ki ga je ljudstvo počastilo z običajno pobožnostjo, je žal doljeni in belokrajinske kraje zadebla strašna elementarna katastrofa, ki je dopolnila uničevalno delo v teh letih že itak tolikrat od neurja prizadetih pokrajnah.

Jutro je bilo praznično, dokaj lepo, toda soporno. Okrog 11. dopoldne so se začeli na nebo nad novomeško topografijo, grmaditi črni oblaki, ki so obetači najslabše. Zalostne slutnje prebivalstva so se kaj hitro uresničile na grozen način. Po desetih minutah težko padajočih redkejših kapelj, se je vili močaril, vmes pa je takoj začela prevladovati gosta toča, ki je neusmiljeno klestila in uničevala. Ugonobila je vso jesensko letino, tako da vsega dneva počasi in ne more v kompeticijo z njimi, da bi bil deležen vsaj koščeka pisateljske slave. To ni enakopravnost, pa ni, naj reče kdo kar hoče. Šest večerov zaporedoma sem ugibal v "uredništvu št. 2" na kak način bi se vstavljal v bratovščino potopiscev, in šele šesti

NEW ERA SUPPLEMENT

Edited by Louis M. Kolar.

Current Thought.

TIME IS AT HAND

S. C. U. athletic board conference will take place this Friday and Saturday, Sept. 12 and 13, in the Slovenian Home of Cleveland, O. Representatives from the of Pennsylvania, Ohio, Illinois and Minnesota will be to discuss various phases of athletics, and how they benefit our Union the most.

Ever since the last semi-annual meeting of the Supreme that convened in Ely, Minn., during the week of July 14, as have appeared in the New Era Supplement, commenting on the forthcoming conference. Various suggestions were to the members to help make the first athletic conference a success, and thus justify the confidence that the Supreme placed in the younger members of the Slovenian and conducted lodges.

It is very important that much be accomplished at this meeting, with some assurance that plans formulated be carried by the fellow-members. At the present time we are in the solicitation of ways and means towards the general athletic situation between S. S. C. U. so that a greater interest will be shown by all of the. A final appeal is made to all of the members to be sure their representative equipped with suggestions from to be discussed at the proper time.

Representatives Will be Equipped With Ideas

Judging by the response received from the delegates so far can be reasonably sure that the conference will not be ideas—in fact a number of lodges active in athletics called special meetings together to solicit ideas from the skilled athletes and all other members vitally interested in the promotion of sports. It is encouraging to note such a state of Grdinovci of the supreme board, that the money spent towards ohning about results is money well invested.

The future is the one primary object to look forward to great optimism. By interesting the younger members in general activities sponsored by our Union induces them to greater enthusiasm for their lodge. Sports is one of the things that the majority of our youthful members are interested in, and once they are assured that a grand launch supporters of our Union.

Athletic board conference will open up a passage hitherto upon as a possibility in some distant future. No means determining a section champion, much less a national S. S. champion, has been provided for in the past, for want of a number of lodges active in athletics. It is true a number of have displayed marked interest in the formation of a, but a sufficient number was lacking.

is different now. At the present time it is felt that a number of lodges are active in athletics to warrant formation of plans whereby national champion lodges will be in various field of sports.

Maytags, 10 to 4

K. S. K. J. in First of Series, 9 to 7

Waukegan, Ill.—Comrades baseball team split a header over the weekend, drubbing the Maytags, 10 to 4, and dropping K. J. St. Joes by a score

A triple and a two-base hit by Capt. Palucius and a brilliant performance behind the plate by Andy Skoff were the bright spots of the game.

Next Sunday the two strong teams will again clash at the Mozina diamond. The Comrades will attempt to even the series. A large crowd is expected to witness the "grudge" melee.

Slovenes School Opens Fall Term

School days are with us again. Public and parochial schools have begun classes and it needed but the Slovene School of the Slovenian National Home to round-up the order of things.

On Sept. 13, the Junior Slovene School will begin classes; pupils will be taught the rudiments of the Slovenian language, grammar, pronunciation, reading and writing. Such an opportunity is not given every Slovenian colony in the country as but a few can afford to hold classes. As usual, a large class will be on hand.

On Sept. 19, the Senior school will open the fall term and continue to hold classes every Friday evening. Students are invited to attend and take advantage of the opportunity offered them to master the language of their parents. Learning the Slovene language is an asset, much like learning a foreign language in high school or in college. And by conversing with Slovenian people it facilitates the mastery of the language.

Too Often

Pop: Say, whar's that cuspidor 'at used to set here? I miss it a lot.

Mom: That's why it's gone. You missed it too often.

Joliet (Ill.) Briefs

Concerning Members of Lodge No. 66

BRIEFS

CROATIANS of Cleveland, O., displayed such an unusual flower float that they were awarded first prize in the International Flower Festival, held in connection with the air carnival. This is the second time that the Croats have taken the coveted honor in as many years.

EVELETH Junior College of Eveleth, Minn., will have Edward M. Kraker assisting in the college athletic work.

DURING the convention of the American Jugoslav Association of Minnesota held at Gilbert, Minn., John C. Arko Jr. was elected first vice president, John Movern secretary, Martin Sever treasurer; Joe

DELEGATES

S. S. C. U. athletic board conference will take place in Room 2 (new building) Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave., Cleveland, O. Meeting will be opened at 8:30 a. m. Friday, Sept. 12.

Accommodations will be made for all delegates when they arrive in Cleveland. Letters have been sent out requesting information as to what time the delegates expect to arrive, and, if possible, the writer himself will meet them at the station or have someone else in his place.

Should the possibility arise where a delegate is not recognized at the station, then it will be expected to have such delegates in the Slovenian National Home Friday morning at 8:30 o'clock in Room 2.

Kraker, John Zalar, Anton Erchul and Rade Poznanovic constitute part of the executive board. Louis Govze Sr. was re-elected recording secretary, while A. I. Lopp was elected president, with George Brince retiring from that office.

ETBIN KRISTAN of New York City gave a talk in Gilbert, Minn., where the convention of the state organization of the American Jugoslav Association was held.

UTSE RUPAR came first and John Fesnik second with their entries in the 4-H calf division at the St. Louis County Fair, held at Hibbing, Minn. Louis Grahek was awarded first prize with his entry of Rhode Island Reds.

TURY OMAN is one of the thirteen lettermen who will report for football practice at Wisconsin University at Madison, Wis., on Sept. 15. Oman is rated as one of the university's star backfield players, having distinguished himself in the 1929 season. He is from Chisholm, Minn.

CLASSES for adults of Cleveland, O., who desire to learn English, improve on it or complete the grades, will begin Sept. 15, sponsored by the Board of Education.

RECENTLY the Joliet Evening Herald-News contained a notice of a baseball feat performed exactly ten years ago by J. L. Jevitz Jr., member of

Collinwood Boosters Lose, 3 to 2

Game Played in Record Time

Eight innings of exceptionally fast indoor ball game brought defeat to the Collinwood Boosters baseball team (No. 188, SSCU) last Friday, Sept. 5, at the hands of the Orels, by a close score of 3 to 2. The game was played in record time of 40 minutes.

Collinwood Boosters gained a reputation for some fast fielding, and Friday's encounter showed it to the best advantage, with "Boof," John Koren and Berzin starring in the infield plays. John Laurich starred in the outfield, nabbing the ball while on the run. Berzin scored one of the two runs when his hit, an easy pop fly, dropped out of the second baseman's hands. And did Berzin circle those bases? He looked more like a deer using four legs instead of only two. John Koren scored the other run on a clean hit to the outfield, reaching second and eventually the home plate on the outfielder's error.

Tony Orazem of the Orels further proved that he is an exceptional pitcher. In the sixth inning, with two men on base and one out, Tony proceeded to strike out two heavy hitters of the Collinwood Boosters—Berzin and John Laurich. In one inning he struck out three men. Fred Marinko of the Orels played his usual errorless game at third. Fred is as good a third baseman as can be found on any team of the Inter-Lodge League.

As a result of the defeat, the Collinwood Boosters have been eliminated from the elimination series, thus forfeiting their right to the championship.

Returns to School

Mr. Anthony L. Garbas, former editor of the New Era Supplement and athletic commissioner of S. S. C. U., left Cleveland, O., Friday morning, Sept. 5, for Louisville, Ky., where he will resume his studies of oral surgery.

Mr. Garbas attended Carroll University, securing his A. B. degree, in Cleveland; attended Western Reserve School of Dentistry for one year, and then decided to finish his course at the University of Louisville. This is his second year at Louisville.

Members of fraternal lodges came to recognize him as a leader of the Slovenian groups, serving in many capacities and holding several offices, being vice president and then president of the Spartans, SSPZ. When Mr. Garbas graduates from college he will have his many admirers waiting for him in Cleveland, and it is hoped that he will remain in this community.

Portuguese

Portuguese is the prevalent language of Brazil. The country was formerly a possession of Portugal.

Instinct

"Is he a good rabbit dog?" inquired the hunter, after inspecting the animal.

"I'll say he is!" the dealer replied with pride. "You should have seen the way he went after my wife's new sealskin coat!"

Lodge No. 66 of Joliet, Ill. Jevitz Jr. allowed but five hits to bring victory to the West Ends over the Leaman Stars.

SPORTING BITS

FOUR STATES WILL BE REPRESENTED

Eleven Delegates Will Be on Hand for the Conference

Delegates of eleven S. S. C. U. lodges active in athletics will assemble in Cleveland Friday, Sept. 12, and discuss the various phases of athletics in the interest of our Union. Four states will be represented—Pennsylvania, Ohio, Illinois and Minnesota.

Pennsylvania has three delegates—Joseph Kopler, National Star, No. 213; Frank Kress, Pittsburgher, No. 196; Louis Polaski, Jefferson Collegians, No. 205.

Ohio has four delegates—Joseph Jaklich Jr., George Washington, No. 180; P. J. Mihelcic, Collinwood Boosters, No. 188; Al Ulle, Napredeks, No. 132; J. L. Zortz, St. Aloysius, No. 6.

Illinois has three delegates—John Petrovic, Comrades, No. 193; William B. Laurich, No. 211; J. L. Jevitz Jr., No. 66.

Minnesota has one delegate—Anton Vessel, Jubileers, No. 215.

These delegates represent lodges that have been active in athletics and as such will be in a position to formulate plans for the next year, 1931, when athletic activities will be launched on a large scale. Each delegate knows the wishes of his lodge and how it can best arrange a schedule with other lodges of the S. S. C. U. in close proximity. Details will be worked out and obstacles overcome so that the burden of responsibility does not fall on one particular person.

Much time has been expended on the forthcoming conference with the hope that it will bear fruit. No effort will be spared to bring about the desired end, and with the co-operations of fellow-members this conference should stir the entire membership into greater enthusiasm for the South Slavonic Catholic Union than it has ever before. The younger element of our Union can and will justify the confidence that the Supreme Board extended them when it sanctioned the suggestion for the "Little Convention."

The entire S. S. C. U. membership can rest assured that these delegates are not coming to Cleveland on a pleasure trip, but rather to accomplish great things for their organization. Each delegate has a number of ideas that will be voiced and discussed upon.

Lodges that have not been active athletically in the past should take time and effort to do so immediately. Plans will not be made to accommodate just the eleven lodges represented; rather, plans will be made with a view to include all the lodges of the S. S. C. U.

One of the many reasons for holding this conference is to stir enough interest among members of all lodges to become active in athletics and join in the many inter-lodge contests.

Rally Eliminates Comrades in Tourney

Seek Bowling Match Game With Chicagoans

Waukegan, Ill.—Comrades lodge baseball team was defeated by the strong Waukegan West Side A. C. nine last Sunday in a crucial game for the Lake County championship by a score of 7 to 4, in the semifinals of the Lake County Elimination Tournament.

The winners sewed up the game in the initial frame by shoving five tallies across the platter by virtues of four hits, a wild pitch and an error, a lead which the Comrades could not overcome; as a consequence, the locals were eliminated from the Lake County tourney.

The Comrades scored two runs in the sixth and two more in the seventh, and again threatened in the final frame, with two men on base and two outs. Capt. Palucius drove one out to center field what looked like a sure hit, in fact, it looked like another home run for the captain, but the center fielder made a marvelous running catch in deep left center to retire the side.

After the first inning both sides displayed airtight baseball. However, the Comrades outhit their opponents securing nine hits to the losers eight, but failed to hit in the pinches.

Kaires' three-ply drive and brilliant fielding at first by Captain Palucius were the features of the hectic tilt.

Last Sunday and Monday the Comrades met the Waukegan Maytags and the KSKJ St. Joes respectively. The results of the games will appear in the forthcoming issue.

Score by innings: R. H. E.
Comrades 000002200-4 9 1
West Side 501010000-7 8 1

Sokols Come Third

Traveling to Detroit, Mich., the Slovenian Sokols of Cleveland, O., proceeded to take third place in the All-Slav Sokol exhibition sponsored by the Bohemian group (župa). The meet was held on Aug. 30 and 31, and included the following: Jugoslovanski Sokol and Slovak Sokol of Detroit; Sokol Havlicek, Sokol Nova Vlast, Sokol Tyrs and Slovenian Sokols of Cleveland, O., and Sokols from Owadeso.

John Spehek of the Slovenian Sokols came third in the individual class, scoring 104.25 out of a possible 110 points, while Frank Jereb came close behind with 103.75. Stanley Bencina scored 92.5.

And How!

Teacher: We should never be discouraged too easily. Look at Napoleon. He would stop for no obstacle, he refused to be turned aside by anything, but kept on relentlessly to his destination. And what do you think he became?

Pupil: A truck driver.

Shoe Clerk: Do you know what wears out most shoe leather?

Sheba: No.

Shoe Clerk: That's right.

The Waukegan Comrades bowling pin five (S. S. C. U.) would like to meet any S. S. C. U. team of Chicago, Ill., the latter part of September in their opening game of the season. The Comrades are very anxious to meet the Windy City five on their home alleys. If interested, voice your opinion thru this medium.

John Petrovic,
S. S. C. U. No. 193,

GEO. WASHINGTONS TO HOLD SPORTS DANCE

Members of Cleveland and Vicinity Invited. Athletic Board To Be Present.

Unique Decorations, Special Entertainments, Followers Identity Will Feature Sports Dance

Dances have been held by different lodges of Cleveland, O., along St. Clair way, with various degrees of success, but none can begin to compare with the coming Sports Dance sponsored by the George Washington lodge (No. 180, SSCU). Huge preparations have been made by the members who have spared no efforts to insure the guests of a good time. For weeks past, members have been working on plans for the Sports Dance, that will open the eyes to all who will attend Saturday, Sept. 13.

If memory serves correctly, the George Washington lodge will be the first one in the Slovenian colony of Cleveland, to hold such an affair. This dance will be something entirely different from any other dance as the program includes various entertainment that will be remembered a long time after.

Grdina's hall, situated on 6025 St. Clair Ave., will be decorated as it never has before; on the walls will be seen baseballs, bats, athletic uniforms, bowling balls, bowling pins, tennis racquet, basketballs—in fact almost all the paraphernalia used by athletes. Even the stage will have a regular baseball backstop with the musicians dressed in various athletic togs. Johnny Gribbons, dean of Slovenian accordionists will act as coach. If you happen to see fellows dressed in regulation baseball uniforms at the dance, don't be surprised as everything imaginable will be done to give the dance an atmosphere of Sports.

FOLLOWER, of whom much has been written in the New Era Supplement will make his appearance at the dance, and also make known his identity. Much anxiety has been shown as to the identity of the Follower and much speculation has been going on as to who really is this person. At the Sports Dance we will have the pleasure of making his acquaintance. The Follower's art gallery will also be on display and if you have any blues to sing, then by all means come to the dance as they will be promptly disbursed once you see this famous art gallery.

George Washington Lodge Militia will be on hand during the intermission under the capable leadership of Jimmy Marinic, who is also versed in the art of selling horses. If you haven't seen anything funny lately, be sure to remain on the dance floor and witness the George Washigtn militia perform. We can almost guarantee you a barrel of fun in this alone.

Refreshments will be on hand and will be served the entire evening. The nature of Grdina's hall permits dancing in one section of the hall and seclusion in the other. Those that are not particularly interested in dancing throughout the evening can find the refreshment hall as a rendezvous for social conversation, and undoubtedly this section will offer a means to exchange acquaintances and talk over "old times."

ALL MEMBERS OF S. S. C. U. LODGES IN CLEVELAND AND VICINITY ARE CORDIALLY INVITED TO ATTEND AND MAKE THIS ONE GALA AFFAIR FOR THE S. S. C. U. IN CLEVELAND, O.

The Audience

Where I'll Be

On Saturday evening, Sept. 13, 1930, I'll be at the George Washington's Sports Dance at Grdina's Hall. My crowd is out for a good time and it seems that the George Washingtons are the ones to give my youngsters the time of their lives. I want hot music, hotter than fire and the orchestra hired by the Washingtons is the Slovene Jazz Artist, Johnny Gribbons and his Radio Broadcasters.

What do you say, people, let's go! I'm going. The decorations and comical stunts at the Sports Dance will be a wow. I'm also anxious to meet the Follower; he's my meat and I must meet him.

Friends, buddies and everybody we meet at the George Washington's Sports Dance, Saturday, Sept. 13, 1930, at Grdina's Hall. Keep in mind the George Washington Lodge No. 180 S. S. C. U. and that Johnny Gribbons' know their stuff. So long people.

Joseph Jaklich, President George Washingtons.

—ATTEND SPORTS DANCE—

Zarja to Hold Picnic

Singing Society Zarja will hold a picnic Sunday Sept. 14, at Gorisek's farm, located in Noble, O. All are cordially invited to attend and enjoy the festivities.

Zarja will be remembered for the production of the Slovenian operas, "Urh, Grof Celjski" and "Turjaska Rozamunda." Another opera will be given sometime this fall under the name of "Gorenjski Slavek." The Slovenes of Cleveland and vicinity are looking forward to this production with great anxiety, as Zarja has earned a city-wide reputation for its performances.

Follower Meets Samson

Who Is He?

I've been reading articles on the Follower so much, I'm on pins and needles. Let me in on the secret before the dance, I'll keep it a secret. The writer claims I met him and talked with him but I can't recall who it could be.

Folks, none will be sorry who come to the Sports Dance, of this you are assured. The George Washington Lodge need not be afraid of assuring our public of a good-time. They are continually thinking of a new dance and good-time for all. See you at the dance.

Julia Bouha, Secretary George Washingtons.

—ATTEND SPORTS DANCE—

New Calendar

Many large business firms in America have adopted the 13-month calendar for commercial purposes. Some of them are Eastman Kodak, Sears-Roebuck, Western Clock, Kendall Mills, the Upson, Billings & Spencer, Carter's Ink, C. F. Church, R. H. Foederer, Wm. Gilbert Clock, Fuller Brush, Graton & Knight, Hearst Publications, Hickok, Jewel Tea, Maytag, McCallum Hosiery and Todd Protectograph.

—ATTEND SPORTS DANCE—

Egg Shells

Egg shells are covered with a natural mucilaginous coating which delays the entrance of harmful germs into the egg and this viscous coating is softened or removed by washing, thus diminishing the keeping quality of the egg and causing quick deterioration.

—ATTEND SPORTS DANCE—

Potatoes produce seeds and in most cases plants grown from seed remain true to the strain just as they do when grown from the eyes on the tubers.

—ATTEND SPORTS DANCE—

Followers

—ATTEND SPORTS DANCE—

The Slovenes of Cleveland and vicinity are looking forward to this production with great anxiety, as Zarja has earned a city-wide reputation for its performances.

Jarc Insures Team

I kum to the conclusion that life was so ontsartin that the only way for my team to stand a fare chance with other folks was to git there lives insured, so I kalled on the "Kink of Horse Dealers," who is the agent ov the Garden Angel Life Insurance Co., and answered the following questions which were put tu me over the top ov a pare of spects, by Jim Marinic, a slick old fellow, with a round gray head on him as any man ever owned.

Are they mail or femail? And if so state how long they hab been so. Had they father or mother? If so, which. Are they subject to fits? And if so, do they hav more than one at a time? What is there precise fitting vate? Did they ever hav any ancestors? And if so, how much? Du they hav night mares? Are they single or married, or is they bachelors? Did they ever commit suicide? And if so, how did it affect dem?

After answering the above questions like a man in a confirmative, the slick little fat old feller with spects on sed they was insured for life, and probably would remain so fur years. I thanked him and smiled one ov my most pensive smiles.

Oh, I forget, see you at Sports Dance—Saturday evening, Sept. 13, 1930, at Grdina's Hall. Toodle-oo.

Joseph Jarc, Manager George Washingtons.

—ATTEND SPORTS DANCE—

Who Is He?

I've been reading articles on the Follower so much, I'm on pins and needles. Let me in on the secret before the dance, I'll keep it a secret. The writer claims I met him and talked with him but I can't recall who it could be.

Folks, none will be sorry who come to the Sports Dance, of this you are assured. The George Washington Lodge need not be afraid of assuring our public of a good-time. They are continually thinking of a new dance and good-time for all. See you at the dance.

Julia Bouha, Secretary George Washingtons.

—ATTEND SPORTS DANCE—

Produce Me

I'd like to see the Follower and Left Merhar together just once. Left Merhar must produce me to the Follower. I'd like to know when I was a hotel clerk. Another thing I do not remind Lefty Merhar, Jarc, Buzil, Brezovar, and the Follower of Henry Clay. Boys it's impossible. Nobody ever got a \$100 bill in my vest and I know it. Joe Jarc and Lefty Merhar and their sweethearts have got something up their sleeves, so I'm on the look-out.

Well so long boys and girls, my next appearance on the air over station SSCU will be from the Sports Dance. I'll tell you another bedtime story, about the Three Bears and the Poppa and Momma. So long gang, station SSCU now signing off until Sept. 13, 1930, at Grdina's Hall Broadcasting station. Aw I'll tell my mama on you.

Frank (Samson) Drobnic, Vice President.

Follower Practises Art

Will Reveal Identity at Sports Dance, Sept. 13

Like conquering hero returning from war, the Follower triumphantly steered his junk into the harbor of Somewhere, while battleships, at anchor, boomed forth a salute of forty-five cannon-crackers for the return of the great artist.

When the great honor accorded him was explained, the New Era big game hunters wore smiles, even Adolph Brezovar and "Samson" Drobnic. Tired after the arduous junk trip and the strain of the welcoming festival, the weary Follower sought a hotel with "Frenchy" Hren, Joe Jarc, "Red" Buzil and Jim Marinic, the group acting his bodyguard. All mentioned continuously escorted the Follower, and led him to places unknown.

I really think the fellows had better keep the Follower in good shape for his public appearance at the George Washington Sports Dance, Sept. 13, and gave him a chance to paint the picture he dreams about so much, namely, "Bootleg Bertha." The model posing for this masterpiece is a picture of beauty herself. You might close your eyes and just imagine the manner in which this model must pose. Standing up at a long bar, right foot on a rail, a drink (almost a pint) of bootleg in her right hand raised and ready for the second last operation before it is swallowed.

Imagine the Follower painting this picture; how can he do it? Various other paintings will be displayed such as "Red at Bat," "Smiling Pitcher," "Samson the Mighty," "Handsome L. F.," "Horse Salesman," "Home Run King," "Lefty Playing First," "Stanley the Great," "Blond R. F.," "Rabbit-Foot S. S.," "Chuch at Home," and most beautiful of all the "Milkman."

Watch the Follower more closely; I'm quite sure the following girls know him well. Misses Julia Bouha, Rose Celeznik, Christine Brezovar, Augusta Terbovec and Mary Arko. Who is he, girls, send us a line on him and give the team a break.

Frank Jaklich (Lefty), George Washingtons, SSCU.

—ATTEND SPORTS DANCE—

Produce Me

I'd like to see the Follower and Left Merhar together just once. Left Merhar must produce me to the Follower. I'd like to know when I was a hotel clerk. Another thing I do not remind Lefty Merhar, Jarc, Buzil, Brezovar, and the Follower of Henry Clay. Boys it's impossible. Nobody ever got a \$100 bill in my vest and I know it. Joe Jarc and Lefty Merhar and their sweethearts have got something up their sleeves, so I'm on the look-out.

Well so long boys and girls, my next appearance on the air over station SSCU will be from the Sports Dance. I'll tell you another bedtime story, about the Three Bears and the Poppa and Momma. So long gang, station SSCU now signing off until Sept. 13, 1930, at Grdina's Hall Broadcasting station. Aw I'll tell my mama on you.

Frank (Samson) Drobnic, Vice President.

Anxious Young Man

One note is clear in our present day life. A mighty contest is on to defeat Father Time. Each of us is born with a given number of years and days to his credit. The fateful span cannot be increased by a single minute, except by getting more done in the given span.

That way only can life be lengthened. Practically everything that is going on today is motivated by this urge, and success has perched on the banners of those who have devised ways of making us live longer.

First page news it is when a train clips five hours off the schedule from Chicago to San Francisco. We applaud and pay tribute to the genius which brings Berlin and Stockholm and Paris to the telephone on our desk. We cheer Lindbergh

The automobile, radio, electric refrigeration, aviation, television—all are accepted because they give us a glimmer of that thing we most desire, victory over time.

Let the young man who would succeed today enter the boats organized to defeat Father Time. No matter where he is thrown, whether making harness, planting corn, building bridges, pleading cases, if he does a quicker and better job, the world will beat a path to his door.

The question of the day is, "How long will it take?" An earlier generation asked, "How far is it?"

Joseph Jaklich Jr., President George Washington

—ATTEND SPORTS DANCE—

I'll Find Out

What I'll find out is no ones business. The New Era has been writing up on the Follower, and his name kept a secret.

All in search of a goodtime, attend the George Washington's Sports Dance, I'm sure we'll find the Follower there.

Next thing we'll know the entire lodge will be a mystery, everyone will be asking questions, who are you? Are you this and that? Imagine the mystery, still its interesting, one may be the Phantom, Ob-server, etc.

Everyone is assured of a good time. Hello ladies, hello boys, let's not forget the Sports Dance.

Angela Levstek, Treasurer.

—ATTEND SPORTS DANCE—

Travel to White Valley

Canonsburg, Pa.—Jefferson Collegians lodge (No. 205, S. S. C. U.) traveled to White Valley, Pa., Saturday, Aug. 30, to attend the dedication of a flag honoring the first anniversary of a branch lodge, SSPZ.

We participated in the parade leading to the ball grounds where a program was carried out including short talks by officers of different lodges. After the program a baseball game was played between the Jefferson Collegians baseball club and that of White Valley, the latter being victors by a score of 8 to 7. In the evening a program of dancing was enjoyed by all.

White Valley lodge certainly gave us a nice welcome for which we want to thank them.

Pauline M. Farro,

Recording Secretary.

—ATTEND SPORTS DANCE—

George Washingtons to Feature Athletics in Local Activities; Girls Included in Program

From all corners and angles of this world, we hear of more interesting sports. Foreign countries have organized various kinds of athletic teams to show the world general that they can also offer athletic talent. Our school have taken a great interest in sports, they want people to know of their ability which they display so earnestly in sports, to compete with each other more in sports than a man in business.

The George Washington Lodge, No. 180 S. S. C. U., is building a strong fortress in the athletic field, with the determination to hold it to the last man, to keep up the everlasting fight of athletes and to bring to the S. S. C. U. and the lodge the colors of inter-lodge sport activities. The George Washingtons want their name to outshine the others and to be known as "hard fighting enemy." Can they do it? You bet, they can—they're game, win or lose; can see them leave the field with smiles and laughter. They want their opponents to say, "You Washingtons can't beat their gameness. When you meet the George Washingtons you've got to fight hard to beat them, they're in the fight heart and soul, they show ability because it's in them."

Come on, you Washingtons, let us all take an active part in helping put over the Sports Dance. Help boost the athletic teams of the lodge, show the athletic delegates of the S. S. C. U. that the George Washingtons, S. S. C. U., of Cleveland, O., are not only talk of various sports, but come forward with teams that are trying to do their best to come home with flying colors, and that the George Washington teams mean business. Boost the Sports Dance by doing your bit; your help is a stepping stone to success of the Sports Dance.

Frank (Lefty) Jaklich, George Washingtons.

The Plunger

By Frank Jaklich (Lefty), Feature Writer for The New Era Supplement

The world acclaims a genius. Exalted intellectual power and creative ability should command universal respect. The faculty to excel in doing things independent of training or tuition is a rare gift of nature, but nature in her peculiar way has been sparing in these extraordinary beneficences. Marshall together all of the geniuses, known and unknown.

If the George Washington Lodge can be proud of a member it is Frank (Lefty) Jaklich, for he has been mighty good publicity agent in the lodge, his articles appeared in other newspapers, the Cleveland Journal and the American Home Junior of Cleveland. He is a hard worker, and plunger. It is with great pride that the writer can refer to him as a close friend—one who has the interest and welfare of members at heart not only the local lodge, but the Slavonic Catholic Union as well. Our hats go off to such a son and hope that more leaders will be in evidence in the future. Frank is record secretary of the George Washington Lodge.

Joseph Jaklich Jr., president of the lodge, has been working hard to make the George Washingtons the leaders in Cleveland, O. No effort is spared to do his best. His time is always at disposal when the interest of the lodge is considered. Perhaps this is one of the many reasons Joseph has acquired so many friends and liked by all.

S. S. C. U. in Cleveland has been given boosts in every way by this president, and although modest in his writings, one that will carry an impression through in the face of all obstacles, and end with a smile.

Joseph is also president of the Silver Mask Club.

Jaklich brothers are certain to credit to the Sloven

DOPISI

(Nadaljevanje iz 2. strani)

milov s sorodniki, znanci in velji pokojnici; i stotako v šest sinov, katerih spadata k društvu Illini št. 211 JSKJ, namreč dr. Zavertnik, zdravnik, in R. Zavertnik, odvetnik. Pogreb v oskrbi naš slovenski Louis J. Žefran, ki je član društva Illini Stars, št. JSKJ. Svoj posel je v tem redu izvršil, zakar je priznanje. Sorodnikom Helene Zavertnik pa izreceno sožalje.

Frances Laurich, predsednica dr. Zvezda, št. 170 JSKJ.

Diamondville, Wyo. Članom društva sv. Mihaela, št. 27 JSKJ naznanim podpisani, da sem prevzel tajništvo, ker je prejšnji tajnik vsed zanjem se, ali smo letos že naredili za našo dobro J.S. modno. Ako nismo, je še zamujeno popravimo, da dobimo nekaj člana, bo odrasli ali za mladinski Apeliram na vse, po na društvene uradnine gremo skupno na delo JSKJ. Chicago je več in imamo mnogo ledobela naše. Potrebujemo idnih rok, uradnikov in ki se ne ustrašijo vsake ampak gredo svojo pot ki mora biti končno zavetna z uspehom. Bratje, naj ne bo ta moj apel steno! Da se vidimo na tretjo soboto v navadnih! In vsak naj bi imel več novih kandidatov ali več ali mladinski oddelki. Z bratskim pozdravom, John Zvezich, društva Zvon, št.

Ring, Kans. potom pozivljam člane Sunflower, št. 152 JS se po možnosti vsi udeleženje društvene seje, bo vršila dne 21. septembra v dnevnem redu bo več zadev, med njimi tudi društvenega predsednika. Zadevi je torej, da se člane deleži polnoštevilno.

Anton Tratnik, Box 161, Diamondville, Wyo.

Pittsburgh, Pa. Za nedeljo 24. avgusta sem bil povabljen na dom mojega očnjega rojaka in člena društva št. 26 JSKJ Mr. Josip Grilzta, na krstijo sinčka Jožeta. Bila je zbrana lepa družba; poleg domačih njegovih prijateljev jih je bilo več navzočih tudi od drugod. Tako sem se seznanil z Mr. in Mrs. Martelo iz Midlanda, Pa., ki sta kumovala novorojenčku, dalje je bila na vzoča družina Podboj in Mr. Zabrie iz Johnstowna, Pa., in družina Janc iz Cleveland, O. Zabava je bila nad vse prijetna in postrežbo. Bratskim društrom bomo skušali posest o priliki vrniti. Torej, na svidenje 14. septembra!

vati izredni asesment v svrhu pokrivanja društvenih stroškov, je bolje, da se vse poprimemo dela in ukrenemo vse potrebitno, da bo naša prihodnja veselica kar najbolje uspela.

Ne pozabite tudi, sestre, malo poagilitirati med svojimi prijateljicami, da bo mogla vsaka predlagati eno novo kandidatinjo na prihodnji seji.

Sestrski pozdrav vsem članom in članicam JSKJ, članicam društva Zvezda, št. 170 J.S. K. J. pa kličem: na veselo svidenje 17. septembra!

Agnes Jurečič, tajnica.

Cheswick, Pa.

Ker nikoli ne vidim nobenega dopisa iz tukajšnje naselbine, hočem jaz napisati kratko poročilo. Delavske razmere tukaj so slabe, kakor drugod. Nekateri rovi še nekaj obratujojo, toda dela ni za dobiti; vsak čas še katerega odslovijo, da je število brezposelnih vedno večje. Dva premogorova rova sta pa že dalje časa zaprta.

Na društvenem polju še dosti dobro uspevamo. Tu imamo dvoje društev, namreč društvo Vesela bodočnost, št. 203 JSKJ, ki je bilo lani ustanovljeno, in društvo št. 586 SNPJ. Obe društvi lepo napredujeta. Precej članov spada k obema društвoma in med nami vlaža lepa sloga.

Bilo je sklenjeno na sejah obeh društev, da priredita na dan 14. septembra skupni piknik. Ta piknik se bo vršil v Acmetown pri Cheswicku. Čisti dobiček prireditve pojde v posebno blagajno, ker namenata obe društvi kupiti skupno zastavo. Zastavo nameravamo razviti na dan 4. julija 1931.

Vsi člani društva št. 27 JSKJ so prošeni, da se v bodoče v vseh zadevah, ki spadajo v področje društvenega tajnika, obračajo na mene, spodaj podpisane. Vse v bližini stanujejoče člane pozivljam, da se redno udeležujejo mesečnih sej, oddaljene pa prosim, da redno posiljavajo svoj asesment vsak mesec. Člani, zavarovani za dva dolarja dnevne bolniške podpore, plačajo poleg rednega asesmenta tudi \$1.00 izrednega, in to do preklica. Oddaljeni člani naj izvolijo to vpoštovati. Ta izredni asesment je razpisani od 1. avgusta naprej, kar je že vsak lahko čital v Novi Dobi. Za člane, ki so zavarovani le za en dolar podpore, ni naklade.

Z bratskim pozdravom,

Joseph Jelovčan.

Girard, O.

Uredniku, ki je ljubitelj narave in cvetlic, sporočam tem potom, da smo imeli tukaj "Garden contest," in sem podpisani dobil bronasto kolajno za cvetlice domačega vrta. (Čestitke! Op. urednik) So-bratu uredniku sem prav hvaljen za članke, ki jih piše v našem glasilu o negovanju cvetlic in sploh vrtnarstvu.

Pri tej priliki tudi sporočam cenjenem občinstvu v Girardu in okolici, da priredi koncert z bogatim vzporedom naš odliveni umetnik, operni pevec-bariton, g. Anton Šubelj. Koncert se bo vršil 20. septembra ob osmi uri zvečer v Slovenskem Domu, pod avspicijo Slovenskega Doma. Cenjeno občinstvo je vladivo vabljeno k obilnemu posetu, ker bo deležno lepega duševnega užitka ob krasnih melodijah slovenskih pesmi.

John Dolčič.

Chisholm, Minn.

Tem potom naznanim člancam društva Danica, št. 150 JSKJ, da se bodo redne mesečne seje vršile vsako drugo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne, in sicer v Community Bldg. Članice so prošene, da se počasno udeležijo sej, ker leže je večina navzoča, nam je mogoče vršiti društvene posle v korist društva in Jednote. Priporočam tudi, da se vse potrudimo in skušamo pridobiti za vsako sejo nekaj novih kandidatin.

S sestrskim pozdravom,

Mary Žurga, tajnica.

Mlad vojni tajnik

Najmlajši član v kabinetu predsednika Hooverja je vojni tajnik Patrick Jay Hurley, ki je bil rojen leta 1883. Najstarejši član je zakladniški tajnik Andrew W. Mellon, ki je bil rojen leta 1855. Vse članice društva Zvezda, št. 170 JSKJ tem potom vladivo vabim, da se gotovo udeležijo naše prihodnje seje, ki se bo vršile v sredo 17. septembra zvečer v navadnih prostorih. Na dnevnem redu bo več važnih zadev, med tem tudi ukrepanje naše prihodnje veselice radi naše prihodnje veselice. Blagajna je izčrpana, in ker je vsaki izmed nas neljubo plače-

GLASOVI Z RODNE GRUDE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

vodo, ki je odnašala že posušene kopice otave po Dravinji in Ličnici, ki sta izstopili iz svojih strug in poplavili njive in travnik v krajih Podboč, Sp. Poljčane, Luščka vas, Sp. Laže itd., tako da bodo vsi pridelki tod, ali odplavljeni, ali zgnili in tako uničeni. Noč je bila tem strašnejša, ker je tudi elektrarna, zajeta od prevelike vode odpovedala in tako ni bilo luči. Sploh je cela okolica nalikovala protstranemu jezeru.

Kamorkoli se ozreš, vidi žalostno sliko razdejanja in vse je še pod vtisom groznegaja naliva ter obupno zre v bodočnost.

Značilno pri vsem tem pa je, da se še danes v 20. stoletju najde ljudje, ki trdrovratno zvršajo vso krivdo na uboge študente — ki jih je res nekaj pri nas —, češ, da so oni tisti, ki so naredili točo in povzročili povodenje.

Beda rudarskih upokojencev v Trbovljah je splošno znana. Vsakdo ve, da pokojninsko vprašanje ruderjev ni urejeno. Ta predmet je stalno na dnevnem redu in menda ni uvidevna za gospodarstvo in za turizem. Iznajdljivi mož je na račun ameriške dedičine dobil mnogo posojil, potem pa je izginil neznanom kam.

Vizum med državami Male antante. Kakor javljajo iz Beograda, bo vizum na potnih listih med Jugoslavijo in državami Male antante v kratkem odpravljen. V ministrstvu za vnanje zadeve se sedaj proučava to vprašanje, ki je velikega važnosti za gospodarstvo in za turizem. Doslej je Jugoslavija ukinila vizum samo z Nemčijo.

Trst je izgubil posredovalno trgovino med deželami onstran morja in Evropo, pristaniški promet je le tranzitnega značaja. Od vojne dalje je propadel v Trstu 19 velikih tvrdk, ki so uvažale kavo, in 6, ki so tržile z drogami. Ime so zvezle z Vzhodom, Londonom, Hamburgom, Amsterdamom, sedaj pa se vršijo naročila direktno brez tržaškega posredovanja. Češkoslovaški promet se vedno bolj odmika od tržaške luke in teče preko Hamburga, katerega atraktivna sila ne sega samo v Srednjo Evropo, marveč prav do vrat Trsta, kakor ugotavlja "Piccolo."

Naši delavci-rudarji v Hrastniku žive v tako slabem gmotnem položaju, kakor še nikoli preje. Edina želja rudarja, da bi mogel vsaj s vsakodnevnim delom preživeti sebe in svojo družino, se ne more obistiniti, ker se vsak teden dvakrat praznuje in imajo tako le štiri delavne dni. Težko je potem misliti, ali je sploh možno preživeti 5 ali še veččlansko rodino, ako se zaslubi na dan povprečno 40 Din in še to ne vsak dan.

Te dni je obhajal v ožjem družinskem krogu 70-letnico svojega rojstva priznani šolnik g.

Josip Mešiček, nadučitelj v p.

in hišni posestnik v Krčevini pri Mariboru. Rojen na Blanci pri Rajhenburgu, se je šolal po zgneje na drž. učiteljišču v Mariboru, kjer je leta 1879. maturiral, dočim je izpit učne usposobljenosti prebil v Gradec.

Služboval je kot učitelj eno leto v Pišecah, šest let v Brežicah kot nadučitelj pa šest in pol leta v Globokem in nato 29 1/2 leta v Sevnici. Tam se je leta 1905, vdrugič poročil z učiteljico Anko Černejevo, sestro šolnadzornika v p. g. Ludovika Černeje, letos 5. marca sta obhajala srebrno poroko.

Najvažnejša pridobitev, ki jo v zadnjem času zaznamujemo,

pa je vsekakor napeljava modernega vodovoda, za kar gre v prvi vrsti zasluga neumornemu in požrtvovalnemu županu g.

Stanku Lenarčiču, ki je znal klub najhujši vaški opoziciji zadovoljiti.

Prej se je vas zalagala z vodo iz skupnega vodovoda sredi vasi, zdaj pa ima vsak vaščan, ki je hotel pristopiti k vodovodni zadruži,

pipo v hiši in hlevu, kar bo znal ceniti le oni, ki pozna blosko zimo in ledeno burjo, ki zavija v hudem mrazu okoli oglov.

Ta pridobitev se je moralova seveda proslaviti, kar se je tudi zgodilo z veselico v malem gozdčku kraj vasi.

Tudi bloška industrija se prav dobro razvija. Domača zadruža

ga je postavila lično mlekarino, istotako pri učiteljskem društvu za brežiški in sevnški okraj.

Schulvereinu je bil trn v peti, zato ga je nadučitelj Tomitsch

na sevniški šulferajnski šoli silno mrzil in denunciral, kjer je le mogel.

V Spodnji Hudinji pri Celju je umrla v 69. letu starosti Marija Šibarjeva, vdova po znamen narodnjaku in naprednjaku g. Floriju Šibarju, posestniku v kovačkem mojstru. Pojednica, ki je bila znana kot ena najzavednejših naprednih in narodnih žena v celjskih okolicah, zavplača 7 otrok. Bila je agilna članica raznih naprednih in nacionalnih društev že v onih časih, ko to ni bilo baš najlažje. Leta 1908. je bila tudi na skupščini CM družbe v Ptaju, kjer so jo podvijani nemškutari obili s črnim. Svoje otroke je vse vzgojila v strogo narodnopravilnem domu. To je bila silno dobra, blaga in ravnilična žena.

Kamorkoli se ozreš, vidi žalostno sliko razdejanja in vse je še pod vtisom groznegaja naliva ter obupno zre v bodočnost.

Značilno pri vsem tem pa je,

da se še danes v 20. stoletju najde ljudje, ki trdrovratno zvršajo vso krivdo na uboge študente — ki jih je res nekaj pri nas —, češ, da so oni tisti, ki so naredili točo in povzročili povodenje.

Kamorkoli se ozreš, vidi žalostno sliko razdejanja in vse je še pod vtisom groznegaja naliva ter obupno zre v bodočnost.

Značilno pri vsem tem pa je,

da se še danes v 20. stoletju najde ljudje, ki trdrovratno zvršajo vso krivdo na uboge študente — ki jih je res nekaj pri nas —, češ, da so oni tisti, ki so naredili točo in povzročili povodenje.

Kamorkoli se ozreš, vidi žalostno sliko razdejanja in vse je še pod vtisom groznegaja naliva ter obupno zre v bodočnost.

Značilno pri vsem tem pa je,

da se še danes v 20. stoletju najde ljudje, ki trdrovratno zvršajo vso krivdo na uboge študente — ki jih je res nekaj pri nas —, češ, da so oni tisti, ki so naredili točo in povzročili povodenje.

Kamorkoli se ozreš, vidi žalostno sliko razdejanja in vse je še pod vtisom groznegaja naliva ter obupno zre v bodočnost.

Značilno pri vsem tem pa je,

da se še danes v 20. stoletju najde ljudje, ki trdrovratno zvršajo vso krivdo na uboge študente — ki jih je res nekaj pri nas —, češ, da so oni tisti, ki so naredili točo in povzročili povodenje.

Kamorkoli se ozreš, vidi žalostno sliko razdejanja in vse je še pod vtisom groznegaja naliva ter obupno zre v bodočnost.

Značilno pri vsem tem pa je,

da se še danes v 20. stoletju najde ljudje, ki trdrovratno zvršajo vso krivdo na uboge študente — ki jih je res nekaj pri nas —, češ, da so oni tisti, ki so naredili točo in povzročili povodenje.

Kamorkoli se ozreš, vidi žalostno sliko razdejanja in vse je še pod vtisom groznegaja naliva ter obupno zre v bodočnost.

Značilno pri vsem tem pa je,

da se še danes v 20. stoletju najde ljudje, ki trdrovratno zvršajo vso krivdo na uboge študente — ki jih je res nekaj pri nas —, češ, da so oni tisti, ki so naredili točo in povzročili povodenje.

Kamorkoli se ozreš, vidi žalostno sliko razdejanja in vse je še pod vtisom groznegaja naliva ter obupno zre v bodočnost.

Značilno pri vsem tem pa je,

da se še danes v 20. stoletju najde ljudje, ki trdrovratno zvršajo vso krivdo na uboge študente — ki jih je res nekaj pri nas —, češ, da so oni tisti, ki so naredili točo in povzročili

Lea Fatur.

VILEMIR

POVEST IZZA TURSKIH BOJEV

(Nadaljevanje)

In izginil je iz gradu. Črez leto se je raznesla govorica o umoru plemiča v daljni Kastavščini, o roparjih, ki se potikajo po krasnih gozdih pod mutastim glavarjem. Rihenberku se niso bližali. Morda je bila čiča sram rotapi v bližini tistega, ki mu je bil preskrbel mirno življenje. Raznesla se je govorica, da je padel Rihenberžan v boju s Turki; gnan od usode se je bližal čič Rihenberku, se ustanovil v graščinskih gozdih. Varno je bilo skrivališče, ne bi ga zasačil ne lovec ne logar, pa poročila se je ljubosumnost med roparji. Zavidali so mustastemu, sivilasemu glavarju sočutem pogled Zeže. Njenemu gospodarju je prišla vest, kod se skriva Zeže. Prišel je v Rihenberk in zahteval od gradnika, da mu pomaga poloviti roparje, da dobi svojo sužnjo. Ponosno mu je odgovoril vitez: "Ne potrebujem vaša pomoči. Polovim roparje o svojem času, sužnjih, žensk ne lovi vitez." Polovil je roparje. Ime Rihenberžana je prestrašilo glavarja, zmedlo družbo; kratek je bil njih upor. Brez vsake brambe se je vdal čič. Ko je slišal gromoviti glas nekdanjega dobrotnika, ki mu bo zdaj sodnik, je padel na kolena, iztegnil roki in zatulil grozno. — Vitez se je odvrnjal od žalne podobe. Hlapci so poglavljari roparjev zvezali. Iz kolibice so pripeljali prestrašeno Zeže. Hoteli so zvezati tudi njeno—tresla se je kot trepetljika.

"Pustite jo," je rekel nevoljen Vilemir in vitez je ukazal: "Posadite jo na konja."

Od sirovih hlapcev je pogledala deklica na gospoda.

Minil jo je ves strah, skočila je na konja. — Roparje so vlekli pred sobo.

Šumela je lipa. Bila je prastaro, mogočno drevo. Šest možjo je komaj objelo. V njenih obsežnih vejah je bila klop za godca, kadar je rajala pod njo vesela mladina. Danes ni dan ravanja, dan pravde je.

V sredji je sedel gradnik Radivoj, na desni oskrbnik, na levu župan z okovano palico. Na mizi je stalo sv. razpelo, listina, meč, dve bački—in nova vrv. Okrog nekih tujih mož in zvezanih roparjev se je gnetla radovedna množica. Lica vseh so bila resna. — Nova vrv na mizi je naznanjala smrtno obsodbo Samo eno?

Vitez in visok je slonel ob lipi Vilemir. Gledal je mogočni grad v krilu gor, pod njim tabor s stolpi in stolpiči, slišal grgranje zeleno Branice. Okrog njega so čakali ljudje smrtne ob sodbe svojih bratov...

Zeljno so gledali roparji na gore... Po divjih, bradatih, obledelih lichih so tekle debele solze.

Pa tudi Vilemirju se je zameglil pogled. Smilili so se mu izgubljeni siromaki. Ozrl se je v viteza. Na le-tega plemenitem lici ni bilo sledu dvoma. Pred njim je ležal meč pravice, nanj je bil prisegel, da bo branil varnost dežele. Sveti je pravica in greh zahteva zadostenja.

"V imenu presvetega Trojice in deželnega kneza," je začel gradnik pravdo. Pristopali so tuji možje, pristopali domači in tožili. Sodnik je izprševal, obtoženci so odgovarjali, oskrbnik pisal. Dolgo se je vlekl pravda mnogo je bilo tožba. Razen poglavjarja ni bil nihče obdolžen umora. Poglavjar pa je bil obtožen, da je umoril plemiča svojega nekdanjega gospodarja in vodil neštivilne rope. Sodnikovo jasno oko je iskalo poglavjarja, ki se je skrival za hrbotom sodrugov. Hlapci so ga sunili naprej—sivi mutec je stal trepetajo pred nekdanjim svojim dobrotnikom. Pogled sodnikov se je zameglil. Zaznamovana nega lica, zmršenih las, sključen, je stal mutec pred njim. Vprašal je sodnik—sivi mutec je padel na kolena, kimal z glavo, obračal ostanek jezika... Morda bi bil povedal rad, kako ga je skelela nesreča ljubljene Kate, kako ga je podila krvava senca iz mirnega gradu, kako ga je opominjala veste dobre gradnikove... Pa le nerazumnih glasi so prihajali iz pohabljenih ust... Roke so razjasnjevale njih pomen, tolkle ob prsi. Verige so rožljale, debele solze kapale—priznaval—obžaloval je mutec...

Šepet usmiljena med moškimi—krik groze iz ženskih ust...

Radivoj je položil roko na meč. Prisegel je bil, tu ni smelo govoriti usmiljenje. Oster je bil zakon: glavo za glavo. — Težka mora je legla na srce vseh. Sodnik je vstal. Dalec je segal krepki, slovesni glas, vse glave so se sklonile, ker sveta je bila beseda pravice. Po besedah zakona so bili smrti vredni vse. Vendar z ozirom na mladost roparjev, na težavne čase, v katerih je potrebna vsaka roka v obrambo dežele, naj živijo in čakajo ugodnega časa ob katerem lahko operejo svoj greh. Le mutec—poglavjar naj zadosti s smrto...

Mignil je sodnik—rabelj je vzel vrv in jo vrgel obsojencu za vrat. Bil mu je zapadel.

Po molku prizakovanja je nastal splošen šum odobravanja. Skozi šumečo množico se je preril sivolas, zgrbljen mož v plemiški obleki do gradnika. Hreščec glas je vpil:

"Pravda. Jaz zahtevam svojo sužnjo, nemudoma mi jo vrnite, vitez!"

Zablikalo se je v očesu gradnikovem—senca nasmeha se je zazibala po obrazu, ko je odgovoril:

"Obžalujem, Brdski, saj veste, da je dolžnost viteza, streči ženam. Deklica se je dopadla moji nečakinji in daroval sem jo nji. Kar pa vitez reče, ne oporeče."

Osupal je bil Brdski. Na velem obrazu so igrale strasti, jezna beseda je silila na dan; toda silen je bil junak, pred katerim je stal, in obdan od vdane mu množice. Oproda mu je opasoval meč, župan mu podajal čelado, tožitelj in obsojenci, vsi so gledali s spoštovanjem na njega, s posmehom na zaljubljenega starca.

Odhajal je vitez, spremiljan od šumeče družbe in odhajajo je rekel Brdskemu: "Pri meni najde tudi tlačan pravico."

Prah je vel po cesti. "Rabelj! rabelj!" so vpili otroci. Ljudje so prihiteli, da vidijo na konju privezanega mutca, o katerem je šel tako čuden glas po deželi. Medla, uničena je sedela groza njihovih sanj na konju, usmiljenja, ne strahu vredna podoba. In pred takim so se tresli! Vzdignilo se je razdaljeno samoljubje, roka je segla po kamenu, jezik je posval... Tolpa mož se je zbrala pod Dornberško graščino, vsaka roka svoj kamen, vsek jezik svojo kletev... a glej, upadle so roke, zajecali jeziki. Srditega pogleda je privihral med tolpo

PROBLEMI PRISELJENCA

Ali se inozemski dijak lahko preseli v drugo šolo?

VPRASHANJE: Bil sem pripuščen v Ameriko kot dijak in sem vpisan na univerzi. Rad bi se vpisal v drugo visoko šolo. Ali bo kaj ugovora proti temu s strani priseljeniške oblasti?

ODGOVOR: Ako zavod, v katerega se hočete vpisati, je v seznanu o nih šoli, ki so bile obrene za inozemske dijake s strani delovnega tajnika, potem ne bo nikakega ugovora. Umetnost pa je, da še predno se preselite v drugo šolo, pišete generalnemu priseljeniškemu komisarju in ga zaprosite, da odobri preselitev v drugo šolo.

Priče za naturalizacijo.

VPRASHANJE: Vposlal sem že pred meseci prošnjo na naturalizacijo, ali nisem še bil pozvan na zaslišanje ali izpit. Med tem obe priči, označeni v prošnji sta odšli iz mesta. Ali je treba pisati naturalizacijske mu uradu, da imam dve novi priči?

ODGOVOR: Naturalizacijski urad bo le Vas obvestil glede izpita v Vas pozval, da privede priči s seboj. Zato ni treba nič pisati. Kar privede s seboj novi priči in recite, da te niso iste priče kot označene v prošnji. Bo vse v redu.

Razlika v času.

VPRASHANJE: Ko je poldne v Philadelphiji, koliko je ura v raznih krajih v Evropi? In v Združenih Državah?

ODGOVOR: Ko je 12 opoldne Eastern Standard Time (na pr. v New Yorku ali Philadelphia) je 11 zjutraj Central Time (na pr. v Chicago), 10 zjutraj Mountain Time (na pr. v Denverju) in 9 zjutraj Pacific Time (na pr. v San Francisco).

Istočasno je 5 popoldne v Parizu in Londonu, 6 pop. v Berlinu, Hamburgu, Rimu, Stokholmu in po vsej Jugoslaviji (srednje-evropski čas), 7 pop. v Leningradu ali Carigradu. Ako gremo še dalje, imamo tedaj 8 zvečer v Adenu, 10:30 zvečer v Bombaju, 1 ura zjutraj prihodnjega dne v Hongkongu, 2 zjutraj prihodnjega dne v Yokohami na Japonskem, 3 zjutraj prihodnjega dne v Melbourne v Avstraliji. Potem še proti vzhodu imamo takozvano dnevno črto sredi Tihega oceana, ko potnik prestopi kar cel dan in v Honololu imamo že 6:30 zjutraj istega dne. In tako smo obkrožili v hitriči ves svet.

ZGODBA O PRIDNEM DEČKU

(Nadaljevanje iz 5. strani)

pri tem se je zgodilo, da je sam padel v reko. Neki možkar ga je pravocasno privlekel na kopno, zdravnik mu je vodo potegnil iz telesa in ga znova oživil, a potem se ga je lotilo vročica in je devet tednov preležal v postelji. A najbolj čudno je bilo to, da je minil hudobnim dečkom v čolnu čas čisto dobro, zavabili so se izborni in so se vrnili—neverjetna reč!—po vsem zdravi in veseli domov. Jakob je menil, da kaj takšnega ni v knjigah. Bil je čisto zmeden.

Ko je ozdravel, je izgubil nekaj poguma, a sklenil je, da vztraja. Vedel je pa, da njeve izkušnje niso pripravne za knjigo, a ker še ni bil dosegel pridnim malim dečkom določenih življivih pogojev, jeupal, da jih v vztrajnost doseže do konca svojih dni. In če bi se mu vse izjavilovo, govor na smrtni postelji mu bo vendarle ostal.

Iskal je sveta v svojih knjigah in našel, da je bil že čas, ko bi moral kot mornarček na

morie. Poiskal je ladijskega kapitana, da se mu ponudi v službo; ko je vprašal kapitan za njegova priporočila, je potegnil s ponosom knjižico iz žepa in pokazal na posvetilo: Jakob Blievensu naklonjeni učitelj. A kapitan je bil robat, navaden človek in je velen: "Ah, na to se poživigam. To še vedno ni dokaz, da bi znal mize pomivati in podobna dela. Ne potrebujem te." To je bilo najnenavadnejše kar se je bilo Jakobu priverno v življenju. Prijazno učiteljevo posvetilo ni še nikoli zgrešilo, da ne bi napravilo na ladijske kapitane najganljivejšega vtisa in odprlo pot do vseh čudnih stvari, o katerih je bila toliko slišala.

Madeleine je poklicala spletično, da bi ji pomagala sleči se. Pred nekaj trenutki se je bila vrnila s spiritističnega predavanja, ki ga je bila obiskala v družbi prijateljev, in njene misli so bile še polne vseh čudnih stvari, o katerih je bila toliko slišala.

Hotela se je uživeti v vlogo neverjetnega Tomaža, a zdrava pamet jo je opominjala, da človek ne smi nikoli trditi, da nekaj ni mogoče in da je vse, čemur se naš razum upira, prazna domišljija. Zdaj ni hotela več misliti na vse to. Mehka postelja jo je vabilo in baš v trenutku, ko je hotela skočiti vanjo, je zapel v sosednji sobi telefona.

Spletinja je hitela k aparatu. Če nekaj trenutkov se je vrnila.

"Né vem, gospa... nekdo vas prosi, da bi takoj prišli v d'Auray ulico hiša št. 365. Gotovo je to pomota..."

"Kdo je bil pri aparatu?"

"Vprašala sem, kdo je tam, a neznan glas je samo venomer ponavljal, naj neutegoma pride na preje omenjeno mesto."

"Nesmisel, saj vendar nikogar ne poznam, ki bi tam stanoval. Morda se kdo šali..."

Tedaj je iznova zapel telefon.

Madeleine je sama stopila k aparatu.

"Kdo kliče. Alo, kdo je tam?"

Neznan glas. "Pridite takoj v ulico d'Auray... takoj zapustite hišo... zelo se mudi." Nato ni bilo ničesar več slišati.

"Blaznost!" je zamrmrla Madeleine in stresla slušalko. Pogledala je na uro. Bilo je nekaj minut pred polnočjo.

"Pojdimo spati. Ne potrebujem te več, Mimi!"

Tedaj je telefon iznova zapel. In tretjič je zahteval neznan glas, naj takoj zapusti hišo in naj takoj pride v d'Auray ulico, da prepreči nesrečo.

"Za Boga!" je zavpila Madeleine, "morda se je zgodila gospodru kakšna nesreča?"

Vedela je, da je bil njen možnoč povabljen k brazilijskemu poslaniku v Suffrentovo avenijo.

A v kaki zvezi naj bi bilo to z d'Auray ulico?

"Ali veš, Mimi, kje je ta ulica?"

Bože, bože... morda ga je kdo napadel... morda je ranjen ali... Lep je, ženske ga imajo rade, kdo ve, morda...

Njene ustnice so vztrpelale in zapela je oči v nenadni bolesti.

"Pokliči taksi, Mimi, hitro! Tako je popeljeva tja!"

Ogrnila je kožuhovinast plašč in si potisnila klobuk na oči, ne da bi se bila pogledala v zrcalo.

"D'Auray ulica 365!" je velela vozniku.

"Prehladili se boste, gospa!" je dejala Mimi in skrbno pokrije Madeleni kolena.

"Isti glas kakor moja mati. Če ne bi vedela, da je že osem let mrtva, bi bila mislila, da je ona..." In bilo ji je, kakor da jo zdajci vidi pred seboj.

Mala ženica, s sklučenim hrbtom in mirnim, ljubečim pogledom. Madeleine je spremiljala prikazem z očmi. Tedaj se je voz ustavil. Voznik je odpričeval v dejanju:

"Tukaj ni številka 365. Zadnja številka je 340 in tu samo se polja."

Madeleine je pogledala skozi okno, in res, vse okoli so se širila polja in nikjer ni bilo višči.

"Kaj naj to pomeni?" je zaščetal. Tedaj pa jo je mahoma obšla misel. "Nasedla sem kakemu pustolovcu. Med tem ko iščem tu neznano hišo, mi bodo izpraznili stanovanje!"

"Nazaj!" je zaklicala vozničku. "Vozite z največjo brzino!"

Madeleine je nestrpno gledala skozi okno in vsaka minutu se je z zedela neskončna dolga. Nu, zdaj se je voz ustavil. Okna njenega stanovanja so bila

D. Nitsche:
KLIC V NOČI

Madeleine je poklicala spletično, da bi ji pomagala sleči se. Pred nekaj trenutki se je bila vrnila s spiritističnega predavanja, ki ga je bila obiskala v družbi prijateljev, in njene misli so bile še polne vseh čudnih stvari, o katerih je bila toliko slišala.

"Eduard!..."

Pred njo je stal njen mož.

Ves zmeden je bil videti in objel jo je s tresoci se rokanimi. "Tu si, ljuba... iskal sem te po vsej hiši..." Hvala Bogu, da še nisi bila v postelji..."

"Govori, kaj se je zgodilo?"